HE

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. : 102220

141(GHE)

(May, 2021)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

સૂચનાઓ :
1) **આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 64 પ્રશ્નો છે.**
2) **જમણી બાજુ આપેલા અંક ગુણ દર્શાવે છે.**
4) **પ્રશ્નોની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખો.**
5) **નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.**

વિભાગ - A

■ **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.** **[15]**

1) ગંધના છ પ્રકારો કોણે દર્શાવ્યા છે ?
(A) જે.બી. વોટ્સન (B) ફ્રોઇડ
(C) ઈલીઝાબેથ હરલોક (D) હેનિંગ

2) દૃષ્ટિ સંવેદન માટે જવાબદાર કોષોના નામ આપો.
(A) ચેતાકોષો, વાળકોષો (B) રંગકોષો, રંગસૂત્રો
(C) જનીનતત્વો, રંગસૂત્રો (D) સળીકોષો, શંકુકોષો

3) પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણના પ્રયોગો કોણે કરેલા ?
(A) પાવલોવ (B) સ્કિનર
(C) થોર્નડાઇક (D) વોટ્સન

4) નીચેનામાંથી કયા મનોવૈજ્ઞાનિકને તબીબી ક્ષેત્રે નોબેલ પારિતોષક મળ્યું હતું ?
(A) પાવલોવ (B) કોહલર
(C) સ્કિનર (D) થોર્નડાઇક

5) વ્યક્તિગત ભિન્નતાના આધારે બુદ્ધિની વ્યાખ્યા આપવાનો સૌ પ્રથમ પ્રયાસ કોણે કર્યો હતો ?
(A) એબિંગહોસ (B) ટર્મન
(C) બીને (D) જે.પી. દાસ

6) બુદ્ધિ અંગેનો ત્રિપુટી સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો હતો ?
(A) સ્પિયરમેન (B) સ્ટર્નબર્ગ
(C) ગાર્ડનર (D) જે.પી. દાસ

7) મનોવલણો જન્મજાત નહિ પરંતુ કેવા હોય છે ?

(A) અપેક્ષિત (B) અનિવાર્ય

(C) સંપાદિત (D) કાયમી

8) મનોભારના ઉદગમસ્થાનોને કેટલા પ્રકારોમાં વહેંચી શકાય છે ?

(A) એક (B) બે

(C) ત્રણ (D) ચાર

9) આંતરિક સહજ પ્રતિક્રિયા કઈ છે ?

(A) હસવું (B) રડવું

(C) દોડવું (D) ચાલવું

10) હિમશિલાનું ઉદાહરણ કયા ખ્યાલ સાથે સંબંધિત છે ?

(A) મનોજાતીય અવસ્થા (B) સ્વપ્નાવસ્થા

(C) ચેતન - અચેતન મન (D) બચાવ પ્રયુક્તિ

11) મહર્ષિ મહેશયોગી દ્વારા કયા ધ્યાનનો પ્રસાર થયો છે ?

(A) વિપશ્યના (B) ભાવાતીત

(C) માઈન્ડ ફૂલ (D) લેશ્યાધ્યાન

12) રેફ્રિજરેટરમાં કયો વાયુ વપરાય છે ?

(A) ઓક્સિજન (B) ક્લોરોફ્લુરો કાર્બન

(C) કાર્બન ડાયોકસાઈડ (D) નાઈટ્રોજન

13) સંઘની ભાવના શેમાં જોવા મળે છે ?

(A) ભીડમાં (B) ગીચતામાં

(C) ટોળામાં (D) સમૂહમાં

14) ઈચ્છીત પ્રવૃત્તિને પ્રબળ કરે તેને શું કહેવાય ?

(A) પ્રબલન (B) પ્રેરણા

(C) વસ્તુ (D) ગ્રાહક

15) 'વિધાયક મનોવિજ્ઞાન એ લાંબો ઈતિહાસ અને ટૂંકો ભૂતકાળ ધરાવે છે." - એવું કોણે નોંધ્યું છે ?

(A) સેલિંગમેન (B) મેસ્લો

(C) પીટરસન (D) રોજર્સ

વિભાગ - B

■ **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.** **[15]**

16) મધ્યકર્ણના અસ્થિઓના નામ આપો.

17) કોહલર કયા સંપ્રદાય સાથે સંકળાયેલા હતા ?

18) કયા પ્રકારની બુદ્ધિમાં અમૂર્ત અને વિશ્લેષણાત્મક રીતે વિચારવાની શક્તિ રહેલી હોય છે ?

19) મનોવલણ ઘડતર પર અસર કરતા બે ઘટકો જણાવો.

20) કુપ્પુસ્વામિએ આપેલી મનોવલણની વ્યાખ્યા આપો.

21) હળવા મનોભારમાં વ્યક્તિનું પ્રેરિત વર્તન કેવું હોય છે ?

22) સામાજીક ભયને અન્ય કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

23) કયા પ્રકારની મનોવિકૃતિમાં દર્દીમાં ખિન્નતા અને વિષાદ એમ બંને આવેગોની હાજરી જોવા મળે છે ?

24) APGA નું પુરું નામ શું છે ?

25) સલાહમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા માણસો પ્રત્યક્ષ સંપર્કમાં આવે છે ?

26) ઠંડા વાતાવરણ કરતા ગરમ કે ભેજવાળા વાતાવરણમાં લોકોમાં કેવા વર્તનનું પ્રમાણ વધુ જોવા મળે છે ?

27) હવાનું પ્રદૂષણ કેવી રીતે ફેલાય છે ?

28) કાર્ય વિશ્લેષણ એટલે શું ?

29) જરૂરીયાતના ઉચ્ચ પદાનુક્રમ (શ્રેણીક્રમ)નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

30) કોના મતે વિધાયક મનોવિજ્ઞાનનું મુખ્ય ધ્યેય મનોવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રને પુનઃ કેન્દ્રિત કરવાનું છે ?

વિભાગ - C

■ **નીચે આપેલા 14 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે.** **[20]**

31) ધ્યાનના લક્ષણો જણાવો.

32) પ્રશિષ્ટ અભિસંધાનમાં વિલોપનની ક્રિયા સ્પષ્ટ કરો.

33) શિક્ષણની તરાહો જણાવો.

34) બુદ્ધિનો શાબ્દિક અર્થ સમજાવો.

35) બુદ્ધિ વિશેના આધુનિક સિદ્ધાંતો કયા કયા છે ?

36) મનોવલણ સ્વરૂપના કોઈપણ ચાર મુદ્દાઓ દર્શાવો.

37) WHO એ આપેલી માનસિક સ્વાસ્થ્યની વ્યાખ્યા આપો.

38) ખુલ્લી જગ્યાના ભયમાં દર્શાવેલ પાંચ પરિસ્થિતિઓ કઈ કઈ છે ?

39) બોધાત્મક પ્રતિમાન અન્ય પ્રતિમાનોથી કઈ રીતે અલગ પડે છે ?

40) સલાહની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો.

41) અષ્ટાંગ યોગના સોપાનો જણાવો.

42) ગંદકી કઈ રીતે ફેલાય છે તે સમજાવો.

43) અરજીપત્રકમાં ઉમેદવારની કઈ કઈ વિગતોનો સમાવેશ થાય છે ?

44) પરણેલા લોકો કોનાથી વધુ સુખી હોય છે ?

વિભાગ - D

■ **નીચે આપેલા 14 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.** **[30]**

45) પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.

46) ધ્યાનના બાહ્ય કે વસ્તુલક્ષી નિર્ધારકો સમજાવો.

47) થોર્નડાઇકનો પ્રયોગ સમજાવો.

48) પ્રબલનના પ્રકારો ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

49) ગાર્ડનરે દર્શાવેલ બુદ્ધિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી 'ભાષાકીય બુદ્ધિ' અને 'અવકાશીય બુદ્ધિ' અંગે સમજૂતિ આપો.

50) બુદ્ધિ અંગેના ત્રિપુટી સિદ્ધાંતમાં બુદ્ધિના ત્રણ પાસા દર્શાવી કોઈપણ એક પાસાની સમજૂતિ આપો.

51) 'મનોવલણો જૂથવ્યાપી હોય છે' સવિસ્તાર સમજાવો.

52) હકારાત્મક અભિગમનો અર્થ સમજાવો.

53) ચેતન અને અચેતન મનની સંક્ષિપ્તમાં સમજૂતિ આપો.

54) મનોપચાર અને સલાહ વચ્ચેના ત્રણ તફાવતો લખો.

55) ઘોંઘાટનું પ્રદૂષણ સમજાવો.

56) 'ગ્રીન હાઉસ અસર' નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

57) વ્યવસ્થાપકોના મૂળભૂત કાર્યો દર્શાવી કોઈપણ બેની સમજૂતિ આપો.

58) વિધાયક મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો વર્ણવો.

વિભાગ - E

■ **નીચે આપેલા 6 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.** **[20]**

59) પ્રત્યક્ષીકરણ સંગઠનના નિયમો આકૃતિ સહિત સમજાવો.

60) સ્કિનરની સમસ્યાપેટીની રચના અને પ્રયોગ યોજના સમજાવો.

61) કોહલરે ચિમ્પાન્ઝી પર કરેલા પ્રયોગો જણાવી બે લાકડીવાળો પ્રયોગ સવિસ્તાર સમજાવો.

62) બુદ્ધિની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા આપી સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

63) જે.પી. દાસના સિદ્ધાંતમાં 'PASS' ની સમજૂતિ આપો.

64) પર્યાવરણને બચાવવાના વાર્તનિક ઉપાયો સમજાવો.

◆◆◆

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. :

141(H)

(May, 2021)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

सूचनाएँ :

1) **इस प्रश्नपत्र में कुल 64 प्रश्न हैं।**
2) **प्रश्नों के अंक दाहिनी ओर दिए गए हैं।**
3) **प्रश्नपत्र में दी गई सूचना के अनुसार ही उत्तर लिखिए।**
4) **नए विभाग के प्रश्नों के उत्तर नए पन्ने पर लिखिए।**

विभाग - A

■ **निम्नलिखित प्रश्नों में दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :** **[15]**

1) गंध के छः प्रकार किस मनोवैज्ञनिक ने बताए हैं?

(A) जे.बी. वॉटसन (B) फ्रोईड
(C) इलिजाबेथ हरलोक (D) हेनिंग

2) दृष्टि संवेदन के लिए जिम्मेदार कोषों के नाम लिखिए।

(A) चेताकोष, बालकोष (B) रंगकोष, रंगसूत्र
(C) जनीनतत्त्व रंगसूत्र (D) सलिकोष, शंकुकोष

3) प्रयत्न और भूल द्वारा शिक्षा पर प्रयोग किसने किया?

(A) पावलॉव (B) स्किनर
(C) थोर्नडाइक (D) वॉटसन

4) निम्नलिखित में से किस मनोवैज्ञानिक को चिकित्सा क्षेत्र का नोबल पारितोषिक प्राप्त हुआ?

(A) पावलॉव (B) कोहलर
(C) स्किनर (D) थोर्नडाइक

5) व्यक्तिगत भिन्नता के आधार पर बुद्‌धि की व्याख्या का सर्वप्रथम प्रयास किसने किया?

(A) एबिंगहोस (B) टर्मन

(C) बीने (D) जे.पी. दास

6) बुद्‌धि का त्रिपुटी का सिद्धांत किसने दर्शाया?

(A) स्पियरमेन (B) स्टर्नबर्ग

(C) गार्डनर (D) जे. पी. दास

7) मनोभाव जन्मजात नहीं हैं, परन्तु कैसे होते हैं?

(A) अपेक्षित (B) अनिवार्य

(C) संपादित (D) स्थायी

8) मनोभार के उद्‌गम स्थानों को कितने प्रकार में बाँटा गया है?

(A) एक (B) दो

(C) तीन (D) चार

9) आंतरिक सहज प्रतिक्रिया कौन-सी है?

(A) हँसना (B) रोना

(C) दौड़ना (D) चलना

10) हिमशिला का उदाहरण कौन-से ख्याल के साथ संबंधित है?

(A) मनोजातीय अवस्था (B) स्वप्नावस्था

(C) चेतन-अचेतन मन (D) बचावप्रयुक्ति

11) महर्षि महेश योगी द्वारा कौन-से ध्यान का प्रसार हुआ है?

(A) विपश्यना (B) भावातीत

(C) माईन्डफुल (D) लेश्या ध्यान

12) रेफ्रिजरेटर में कौन-सी वायु का उपयोग होता है?

(A) ऑक्सीजन (B) क्लोरोफ्लोरो कार्बन

(C) कार्बन डाइऑक्साइड (D) नाइट्रोजन

13) संघ की भावना किसमें ज्यादा देखने को मिलती है?

(A) भीड़ में (B) घनता में

(C) टोली में (D) समूह में

14) इच्छित प्रवृत्ति को प्रबल करे उसे क्या कहते हैं?

(A) प्रबलन (B) प्रेरणा

(C) वस्तु (D) उपभोक्ता

15) सकारात्मक मनोविज्ञान का लंबा इतिहास और संक्षिप्त भूतकाल है-ऐसा किसने कहा है?

(A) सेलिगमेन (B) मेस्लो

(C) पीटरसन (D) रोजर्स

विभाग - B

■ **निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-दो वाक्यों में लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :** **[15]**

16) मध्यकर्ण की अस्थियों के नाम लिखिए।

17) कोहलर किस संप्रदाय से जुड़े हुए थे?

18) कौनसी बुद्धि में अमूर्त एवं विश्लेषणात्मक रूप से विचार करने की शक्ति है?

19) मनोभाव के गठन के प्रभावशाली दो परिबलों के नाम लिखिए।

20) कुप्पुस्वामी की दी गई मनोभाव की व्याख्या दीजिए।

21) हल्के मनोभार में व्यक्ति का प्रेरित व्यवहार कैसा होता है?

22) सामाजिक भय को अन्य कौन-से नाम से पहचाना जाता है?

23) किस प्रकार की मनोविकृति में रोगी में उदासीनता या विषाद और उन्माद ऐसे दोनों संवेगों की उपस्थिति देखने को मिलती है?

24) 'APGA' का पूरा नाम क्या है?

25) सलाह में कम-से-कम कितने लोग प्रत्यक्ष संपर्क में आते हैं?

26) ठंडे वातावरण से ज्यादा नमीयुक्त वातावरण में लोगों में कैसे व्यवहार का प्रमाण ज्यादा देखने को मिलता है?

27) हवा का प्रदूषण किस तरह से फैलता है?

28) कार्य विश्लेषण अर्थात् क्या?

29) आवश्यकता के उच्च क्रम (क्रमबद्धता) का सिद्धांत किसने दिया?

30) किसके मुताबिक सकारात्मक मनोविज्ञान का प्रमुख ध्येय मनोविज्ञान के क्षेत्र को पुन: केन्द्रित करना है?

विभाग - C

■ **निम्नलिखित 14 प्रश्नों में से 10 प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक हैं :** **[20]**

31) ध्यान के लक्षण बताइए।

32) प्रशिष्ट अभिसंधान में विलोपन की क्रिया स्पष्ट कीजिए।

33) शिक्षा की रीति को बताइए।

34) बुद्धि का शाब्दिक अर्थ क्या है? बताइए।

35) बुद्धि के विषय में आधुनिक सिद्धांत क्या है?

36) मनोभाव के स्वरूप के कोई चार मुद्दे दर्शाइए।

37) WHO के द्वारा दी गई मानसिक स्वास्थ्य की व्याख्या लिखिए।

38) खुली जगह के भय में दर्शाई गई पाँच परिस्थितियाँ कौन-कौन सी हैं?

39) बोधात्मक मॉडल अन्य मॉडल से किस तरीके से अलग है?

40) सलाह की कोई एक परिभाषा दीजिए।

41) अष्टांग योग के सोपान बताइए।

42) गंदगी कैसे फैलती है? समझाइए।

43) आवेदन-पत्रक में उम्मीदवार की कौन-सी सूचनाओं का समावेश होता है?

44) विवाहित लोग किससे ज्यादा सुखी होते हैं?

विभाग - D

■ **निम्नलिखित 14 प्रश्नों में से 10 प्रश्नों के उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 3 अंक हैं :** **[30]**

45) प्रत्यक्षीकरण की प्रक्रिया समझाइए।

46) ध्यान के वस्तुलक्षी निर्धारकों को समझाइए।

47) थोर्नडाइक के प्रयोग को समझाइए।

48) प्रबलन के प्रकार सोदाहरण समझाइए।

49) गार्डनर के द्वारा बुद्धि के दर्शाए गए लक्षणों को बताकर भाषाकीय एवं अवकाशीय बुद्धि को समझाइए।

50) त्रिपुटी सिद्धांत में बुद्धि के तीन पहलू दर्शाकर किसी एक पहलू को समझाइए।

51) 'मनोभाव समूह व्यापी होते हैं' सविस्तार समझाइए।

52) सकारात्मक अभिगम के अर्थ को समझाइए।

53) चेतन मन और अचेतन मन को संक्षेप में समझाइए।

54) मनोपचार और सलाह के बीच तीन अंतर लिखिए।

55) शोर प्रदूषण समझाइए।

56) ग्रीन हाउस प्रभाव का ख्याल स्पष्ट कीजिए।

57) व्यवस्थापक के मूलभूत कार्य बताकर किन्हीं दो को समझाइए।

58) सकारात्मक मनोविज्ञान के ध्येय का वर्णन कीजिए।

विभाग -E

■ **निम्नलिखित 6 प्रश्नों में से 4 प्रश्नों के सविस्तार उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 5 अंक हैं :** **[20]**

59) प्रत्यक्षीकरण के संगठन के नियमों को आकृति सहित समझाइए।

60) स्किनर की समस्या पेटी की रचना एवं प्रयोग को समझाइए।

61) कोहलर के चिम्पांजी पर प्रयोग की जानकारी देकर दो लकड़ीवाला प्रयोग सविस्तार समझाइए।

62) बुद्धि की कोई भी एक व्याख्या लिखकर उसके स्वरूप को समझाइए।

63) जे.पी. दास के सिद्धांत में *'pass'*-को समझाइए।

64) पर्यावरण को बचाने के व्यावहारिक उपाय समझाइए।

◆◆◆

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. :

141(E)

(May, 2021)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

Instructions :

1) **This question paper contains total 64 questions.**
2) **All questions are compulsory. Options are internal.**
3) **Figures to the right side indicate full marks to the questions.**
4) **Answer the questions according to the instructions.**
5) **Start a new section on a new page.**

SECTION - A

■ **Select and write the correct option out of the options given. Each question carries 1 mark :** **[15]**

1) Which psychologist has given six types of smell?
   (A) J.B.Watson
   (B) Freud
   (C) Elizabeth Hurlock
   (D) Henning

2) What are the names of the cells responsible for visual sensations?
   (A) Nerve cells, hair cells
   (B) Colour cells, chromosomes
   (C) Genes, chromosome
   (D) Rods and cones

3) Who conducted experiments on learning by trial and error?
   (A) Pavlov
   (B) Skinner
   (C) Thorndike
   (D) Watson

4) Which psychologist got the nobel prize in medicine?

(A) Pavlov

(B) Kohler

(C) Skinner

(D) Thorndike

5) Who was the psychologist who first tried to define intelligence on the basis of individual differences?

(A) Ebbinghaus

(B) Terman

(C) Binet

(D) J. P. Das

6) Who has given the 'Triarchic' theory of intelligence?

(A) Thurston

(B) Sternberg

(C) Spearman

(D) Gardner

7) Attitudes are not inborn but they are____________?

(A) Expected

(B) Inevitable

(C) Learned

(D) Permanent

8) How many types of sources of stress are divided?

(A) One

(B) Two

(C) Three

(D) Four

9) Which is the natural internal reaction?

(A) Laugh

(B) Cry

(C) Run

(D) Walk

10) The example of iceberg is related to which concept?

(A) Psychosexual stage

(B) Dream state

(C) Conscious – unconscious

(D) Defence mechanism

11) Which type of meditation was propaganded by Maharshi Mahesh Yogi?

(A) Vipasyana

(B) Transcendental

(C) Mindful

(D) Leshya

12) Which gas is being used for the refrigerator?

(A) Oxygen

(B) Chlorofluorocarbon

(C) Carbon dioxide

(D) Nitrogen

13) Feeling of crowd is more seen in?

(A) Crowding

(B) Density

(C) Mob

(D) Group

14) What provides force to the likely behaviour?

(A) Reinforcement

(B) Motivation

(C) Object

(D) Customer

15) Who noted that "Positive psychology has long history and short past".

(A) Seligman

(B) Maslow

(C) Peterson

(D) Rogers

SECTION - B

■ **Answer the following questions in one or two sentences. Each question carries 1 mark :** **[15]**

16) Name the bones of the middle ear.

17) With which school of psychology Kohler was associated?

18) In which type of intelligence there is power of abstract and analytical thinking?

19) State any two factors of attitude formation.

20) Define attitude by Kuppuswamy.

21) How does an individual behave in minor stress situation?

22) By which other name social phobia is known?

23) In which type of disorder both the emotions mania and depression present?

24) What is the full form of 'APGA' ?

25) Minimum how many people come into contact for counselling?

26) Which type of behaviour is observed more in the people living in cold climate compared to hot, humid climate?

27) How air pollution spreads?

28) What do we mean by work analysis?

29) Who has given the theory of 'need hierarchy'?

30) According to whom the main aim of positive psychology is refocusing the entire field psychology?

SECTION - C

■ **Answer briefly Any 10 of the following 14 questions. Each question carries 2 marks :** **[20]**

31) State the characteristics of attention.

32) Explain extinction in classical conditioning.

33) State the types of learning.

34) What is the meaning of the word 'intelligence'?

35) Which are the contemporary approaches of intelligence?

36) State any four points of nature of attitude.

37) Define mental health according to WHO.

38) Which are the five situations shown in Agora Phobia?

39) How cognitive model is different from other models?

40) Give any one definition of counselling.

41) Name the eight aspects or steps of Yoga.

42) Explain how dirt spreads.

43) Which information of an applicant is included in the application form?

44) Married people are happier than whom?

SECTION - D

■ **Answer Any 10 of the following 14 questions. Each question carries 3 marks :** **[30]**

45) Explain the process of perception.

46) Explain the objective determinants of attention.

47) Explain Thorndike's experiment.

48) Explain with examples the types of reinforcement.

49) State the characteristics of intelligence as per Gardner and explain linguistic and spatial intelligence.

50) State the three aspects of triarchic theory and explain any one.

51) Explain in detail " Attitudes are group oriented".

52) Explain the meaning of positive orientation.

53) Explain conscious mind and unconscious mind in short.

54) Write three differences between psychotherapy and counselling.

55) Explain the noise pollution.

56) Specify the concept of "Green House Effect".

57) State the basic functions of manager and explain any two.

58) Describe the goals of positive psychology.

SECTION - E

■ **Answer Any 4 of the following 6 questions in detail. Each question carries 5 marks :** **[20]**

59) Explain with diagram laws of perceptual organization.

60) Explain Skinner's puzzle box and how it's used in the process of experiment.

61) State the experiments conducted by Kohler on chimpanzee and explain the experiment with two sticks.

62) Give any one definition of intelligence and explain the nature of intelligence.

63) Explain J.P. Das "Pass Theory".

64) Explain the behavioural solutions as an attempt to save environment.

◆◆◆